

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/85/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200411
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8619200411.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: M. S., N.. XX.XX.XXXX, A. S. XXX/XX, XXX XX X., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie 560,25 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 5Csp/23/2019-41 zo dňa 2. októbra 2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 560,25 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
III. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok v sume 33,50 eura na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“
2. Predmet sporu súd právne posúdil podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta a ustanovenia § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).
3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako spotrebiteľ si v predchádzajúcom konaní úspešne uplatnil spolu dva nároky, a to nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V tomto konaní si uplatnil nárok na primerané finančné zadostučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv vo výške 560,25 Eur, čo pozostáva zo sumy 260,25 Eur za úspešne uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a zo sumy 300,- Eur za úspešne uplatnenie nároku na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Keďže súd považoval túto sumu za primeranú, žalobe vyhovel.
4. Po citácii ustanovení § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd o trovách konania rozhodol s ohľadom na plný úspech žalobcu vo veci tak, že mu priznal nárok náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

5. O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov tak, že zaviazal neúspešného žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 6 % z 560,25 Eur, t. j. 33,50 Eur na účet súdu prvej inštancie.

6. Proti tomuto rozsudku, v celom rozsahu, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný mal za to, že konajúci súd je povinný na skutkový prípad aplikovať ustanovenie § 13 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. V tejto súvislosti požiadal súd, aby prihliadal na osobitné okolnosti danej veci spočívajúce v konaní žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktčného postupu ľahostajne. O úver požiadal celkovo štrnásťkrát, zmluvu a všeobecné podmienky poskytnutia úveru si nikdy neprečítal, hoci mal možnosť tak urobiť. Navyše mu bolo už viacnásobne priznané bezdôvodné obohatenie aj finančné zadosťučinenie a v predmetnej žalobe ani nijako neargumentoval, v čom spočíva jeho nemajetková ujma. Podľa názoru žalovaného žalobcovi nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, preto by malo jeho priznanie za následok spôsobiť hrubejšiu nerovnováhu medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

7. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v súdom určenej lehote nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Nakoľko žalovaný napadol rozsudok v celom rozsahu, odvolací súd podrobil súdному prieskumu výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 560,25,- Eur, výrok o trovách konania a výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok vo výške 33,50 Eur.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. Odvolací súd vo vzťahu k odôvodneniu napadnutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie uvádza, že v celom rozsahu sa s týmto stotožňuje, vrátane právnej kvalifikácie. Preto s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného uvádza nasledovné.

13. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je

dovršenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

14. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“).

15. Inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy tak môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

16. Odvolací súd konštatuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/42/2016 žalobca úspešne uplatnil porušenie povinnosti tak, ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Okresný súd Svidník rozsudkom, č. k. 6C/42/2016-43 z 13. septembra 2016 uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 260,25 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 260,25 Eur od 26. apríla 2016 do zaplatenia a určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXX z 18. septembra 2006 uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 13. o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. Preto nemožno mať pochybnosti o tom, že žalobcovi podľa citovaného ustanovenia vznikol voči žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že žalobcovi ujma nielen hrozila, ale ju aj preukázateľne utrpel, keďže na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXX z 18. septembra 2006, ktorú súd vyhodnotil v dôsledku absencie zákonom vyžadovaných údajov za bezúročnú a bez poplatkov vrátil žalovanému sumu nad rozsah istiny a navyše zaplatil poplatok, ktorý bol následne súdom určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

17. Tvrdenie žalovaného, podľa ktorého žalobca o úver požiadaval celkovo štrnásťkrát, pričom zmluvu a všeobecné podmienky poskytnutia úveru si nikdy neprečítal, hoci mal možnosť tak urobiť a žalobcovi bolo už viacnásobne priznané bezdôvodné obohatenie a finančné zadosťučinenie, vyhodnotil odvolací súd pre posúdenie uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako právne irelevantné. Napriek spomenutému argumentu žalovaného faktom zostáva, že v súčasnosti neexistuje žiadny právny predpis, ktorý by obmedzoval spotrebiteľa pri uplatňovaní si nárokov na primerané finančné zadosťučinenie, ak sú pre ich uplatnenie splnené zákonné predpoklady.

18. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu je nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa daný.

19. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd považoval za primeranú. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi, upustenie od recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 560,25 Eur, ktoré je podľa názoru odvolacieho súdu adekvátnym vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného; je akousi satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

20. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania a výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok, ktoré odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana mal v odvolacom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).